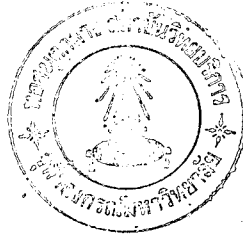

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนของโรงเรียน
ราษฎร์ในเขตการศึกษา ๑ และเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริม
ลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ตลอดจนแนวทางใน
การแก้ปัญหาทางประการของบุคคลดังกล่าว

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน
ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ และหัวหน้าสายวิชาการ
๒. ครูผู้สอน ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างประชากรแบบแยกประเภท โดยสำรวจรายชื่อโรงเรียน
ราษฎร์ระดับประถมศึกษาในเขตการศึกษา ๑ ทั้งหมด แล้วจัดรายชื่อโรงเรียนเฉพาะที่มี
จำนวนห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตั้งแต่ ๒ ห้องเรียนขึ้นไป และจะสอบถามผู้บริหาร
โรงเรียนและครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ทุกคน ที่อยู่ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวม
โรงเรียนทั้งหมด ๖๗ โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ๑๗๑ คน ครูผู้สอนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๔๔ คน รวมกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ๓๑๕ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม สร้างขึ้นเป็น ๓ ลักษณะ คือ แบบเลือกตอบ (Check List) แบบปลายเปิด (Open-Ended) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น ๒ ชุด คือ สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน มี ๓ ตอน คือ ตอนที่ ๑ และ ๒ เป็นแบบสอบถามชนิดเดียวกัน ส่วนตอนที่ ๓ แยกเป็น ๒ ชุด ชุด ก เฉพาะผู้บริหารโรงเรียน ชุด ข เฉพาะครูผู้สอน ให้ตอบเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและแบบปลายเปิด

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครู และผู้บริหารเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การบริหารและการบริการ ผู้ปกครองและชุมชน นักเรียน จริยศึกษา พลศึกษา ดนตรี-นาฏศิลป์ ศิลปะศึกษา กิจกรรมสร้างนิสัย การวัดผลและประเมินผล การสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบบสอบถามในแต่ละข้อ ถามความคิดเห็นต่อปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย โดยให้ระดับคะแนนตามลำดับ ดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	ให้ระดับคะแนน	๕
มีปัญหามาก	ให้ระดับคะแนน	๔
มีปัญหาปานกลาง	ให้ระดับคะแนน	๓
ปัญหาน้อย	ให้ระดับคะแนน	๒
ปัญหาน้อยที่สุด	ให้ระดับคะแนน	๑

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย แยกเป็น ๒ ชุด ชุด ก เฉพาะผู้บริหารโรงเรียน ถามเกี่ยวกับแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ด้านการบริหาร

และการบริการ ชุด ข เฉพาะครูผู้สอน ถ้าม เกี่ยวกับแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ไข
ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก
และปลายเปิด

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตร แผนการสอน คู่มือปฏิบัติกิจกรรมสร้างนิสัย รายงานการ
ติดตามผลการใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิทยานิพนธ์
นิสิตปริญญาโทที่ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒
ผู้วิจัยได้นำหัวข้อ ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การ
บริหารและบริการ ผู้ปกครองและชุมชน นักเรียน จริยศึกษา พลศึกษา ดนตรี-นาฏศิลป์
ศิลปศึกษา กิจกรรมสร้างนิสัย การวัดและประเมินผล มาสร้างเป็นข้อคำถาม โดยกำหนด
คำถามในแต่ละหัวข้อครอบคลุมถึงจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน
และการวัดผลของแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งผู้วิจัย
สร้างขึ้นจากข้อมูลที่เป็นข้อวิจารณ์ จากการสัมภาษณ์ ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน
รวมทั้งการศึกษาผลงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และจาก
ประสบการณ์การบริหารงานการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยในโรงเรียนของผู้วิจัยเอง
จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ให้นักวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน
ศึกษานิเทศก์ และอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชา
เป็นครั้งสุดท้าย หลังจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้เพื่อจะได้้นำผลมาปรับปรุงแก้ไข

การทดลองแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ ๓ ของโรงเรียนราษฎร์ ในจังหวัดราชบุรี จำนวน ๒๐ คน โดยแยกเป็นผู้บริหาร
โรงเรียน ๑๐ คน และครูผู้สอน ๑๐ คน แล้วนำมาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ เช่น แก้ไขภาษาที่คลุมเครือ ไม่ชัดเจน และข้อบกพร่องอื่น ๆ แล้วจึงพิมพ์แบบสอบถาม
ฉบับสมบูรณ์

การสร้างแบบสอบถามฉบับจริง

ผู้วิจัยนำข้อ เสนอแนะต่าง ๆ จากผู้ตอบแบบสอบถามฉบับทดลอง และผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม จากนั้นนำไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยตรวจสอบ และแก้ไขในลำดับสุดท้าย ซึ่งแบบสอบถามฉบับจริงมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพทั่วไปของโรงเรียน เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยของครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถ ในการจัดการเรียนการสอน การบริหารและบริการ ผู้ปกครองและชุมชน นักเรียน จริยศึกษา พลศึกษา ดนตรี-นาฏศิลป์ ศิลปศึกษา กิจกรรมสร้างนิสัย การวัดผลและประเมินผล ตามแผนการสอนของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale)

ตอนที่ ๓ แบบสอบถาม แนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ แยกเป็น ๒ ชุด ชุด ก ถามเกี่ยวกับการบริหารและการบริการของผู้บริหารโรงเรียน ชุด ข ถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open-Ended)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ไปติดต่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนราษฎร์ ในเขตการศึกษา ๑ ด้วยตนเองที่โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างประชากรทุกโรงเรียน จำนวนแบบสอบถามทั้งหมด ๓๖๐ ฉบับ มีผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบได้สมบูรณ์ทั้งสิ้น ๓๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๓๓ ดังปรากฏในตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘

แสดงจำนวนแบบสอบถามทั้งหมดและที่ได้รับตอบคืน

กลุ่มตัวอย่างประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	๑๗๑	๑๖๐	๙๓.๕๖
ครูผู้สอน	๑๘๘	๑๗๖	๙๓.๑๒
รวม	๓๖๐	๓๓๖	๙๓.๓๓

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแล้วนำมาวิเคราะห์

๑. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพทั่วไปของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่และหาค่าร้อยละ

๒. ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียนต่อปัญหาต่าง ๆ เช่น เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การบริหารและบริการ ผู้ปกครองและชุมชน นักเรียน จริยศึกษา พลศึกษา ดนตรี-นาฏศิลป์ ศิลปศึกษา กิจกรรมสร้างนิสัย การวัดและประเมินผล กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

หาค่าของความสำคัญของความคิดเห็นต่อปัญหา ซึ่งเป็นดัชนีบ่งชี้ว่าโดยเฉลี่ยแล้วผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัยในแต่ละเรื่อง มากน้อยเพียงไร ด้วยการตรวจให้คะแนนข้อมูลที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งยึดหลักในการให้คะแนนดังต่อไปนี้

น้ำหนักคะแนน		พฤติกรรม
๕	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด
๔	หมายความว่า	มีปัญหามาก
๓	หมายความว่า	มีปัญหาปานกลาง
๒	หมายความว่า	ปัญหาน้อย
๑	หมายความว่า	ปัญหาน้อยที่สุด

เมื่อตรวจให้คะแนนทุกฉบับแล้ว นำคะแนนที่ได้หาค่ามัชฌิม เลขคณิต และความเบี่ยงเบนของคะแนนมาตรฐานแต่ละข้อ ซึ่งค่ามัชฌิม เลขคณิตนี้เรียกว่า "ค่าความสำคัญของความคิดเห็นต่อปัญหา" การแปลค่าความสำคัญของความคิดเห็นต่อปัญหาอาศัยแนวของ เบสท์ (Best)

ค่าความสำคัญตั้งแต่ ๔.๕๐ - ๕.๐๐	หมายความว่า	มีปัญหาในข้อนั้นมากที่สุด
๓.๕๐ - ๔.๕๕	หมายความว่า	มีปัญหาในข้อนั้นมาก
๒.๕๐ - ๓.๕๕	หมายความว่า	มีปัญหาในข้อนั้นปานกลาง
๑.๕๐ - ๒.๕๕	หมายความว่า	ปัญหาน้อย
๑.๐๐ - ๑.๕๕	หมายความว่า	ปัญหาน้อยที่สุด

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

๑. หาค่ามัชฌิม เลขคณิต (\bar{X}) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาในแต่ละข้อกระทง}$$

$$\sum fX = \text{ผลรวมของน้ำหนักระดับความเป็นปัญหาทั้งหมด
ในแต่ละข้อกระทง}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด}^๒$$

^๑John W. Best, Research in Education (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1959), pp. 188-190.

^๒ประคอง กรรณสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๗), หน้า ๔๐.

หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left[\frac{\sum fX}{N}\right]^2}$$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX$ = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้ข้อมูล^๑

๓. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการสอนกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอน โดยใช้ค่าที (t-test) เพื่อหาว่า กลุ่มใดมีค่าตอบในแต่ละข้อกระทงแตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที จากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

t = ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = คะแนนเฉลี่ยของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ตามลำดับ

N_1, N_2 = จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ตามลำดับ^๒

๔. แนวทางในการแก้ปัญหาบางประการของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยของค่าตอบ และค่าร้อยละ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๐.

^๒ George A. Ferguson, Statistical Analysis in Psychological and Education (New York: McGraw-Hill Book Co., 1966), p. 62.